

නාගරික සංවර්ධනය උදෙසා වන බලහත්කාර සංක්‍රමණයේ සමාජ ආර්ථික බලපෑම
(බොදල්ල වනාකමුල්ල ප්‍රදේශය ඇසුරින්)

පී.පී ජයලනී පහලගේ¹

එම්.කේ. නදිකා දමයන්ති²

සංක්ෂේපය

සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ලොව රටවල් බහුතරයක් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන්නේ ඒ සඳහා යෝග්‍ය භූමියේ හිඟකමයි. මෙම තත්ත්වය ප්‍රධාන නගර ආශ්‍රිතව සිදු කෙරෙන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී බෙහෙවින් බලපෑම් සහගත සාධකයක් වේ. එමනිසා ප්‍රධාන නගරවල සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී එම ප්‍රදේශවල ජීවත්වන අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් නව නිවාස ව්‍යාපෘති තුළට බලහත්කාරයෙන් සංක්‍රමණය කරවීම සිදුවේ. පසුගිය රජය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ නගරය ආශ්‍රිතව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති රාශියක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර එම ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් සපයා ගැනීම සඳහා නාගරික පැල්පත්වාසීන් නව නිවාස සංකීර්ණවල පදිංචි කරවීමක් සිදුවිය. මෙම පදිංචිකරවීම්වලින් බොහොමයක් බලහත්කාරයෙන් සිදුකෙරුණු බව ඇතැම් මාධ්‍ය විසින් වාර්තා කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණුවන්නේ නව පදිංචි කරවීම් හේතුවෙන් එම ජනතාව කිසියම් ආකාරයක ගැටලුවකට මුහුණදී සිටින්නේද? එසේනම් ඒ මොනවාද? යන්න විමර්ශනය කිරීමයි. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය වශයෙන් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ තිඹිරිගස්සාය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් වනාකමුල්ල ප්‍රදේශය තුළ පදිංචිව සිටි දැනට සිරිසර උයන නිවාස යෝජනා ක්‍රමයේ පදිංචිකරවා ඇති ප්‍රතිචාරීන් 100 අහඹු ලෙස තෝරා ගැනිණි. තොරතුරු රැස්කිරීමේදී ප්‍රාථමික සහ ද්විතියික දත්ත දෙවර්ගයම භාවිතා කරන ලදී. ප්‍රාථමික දත්ත රැස්කිරීමේ ක්‍රමවේදය ලෙස ප්‍රශ්නාවලි සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිතා කරන ලදී. ද්විතියික දත්ත ලබා ගැනීමේදී ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා, සම්පත් පැතිකඩ, පර්යේෂණ ලිපිලේඛන භාවිතා කෙරිණි. ප්‍රමාණාත්මක දත්ත සරල සංඛ්‍යාන විධික්‍රම තුළින් ද ගුණාත්මක දත්ත සහ තොරතුරු විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය ද ඇසුරින් විශ්ලේෂණය කෙරිණි. නියැදියට අයත් වූවන්ගෙන් 68% අනාවරණය කරනු ලැබුවේ තමන් බලහත්කාර සංක්‍රමණය හේතුවෙන් තමන් ගැටලුවලට මුහුණදී සිටින බවයි. එහිදී ඔවුන් මුහුණදෙන ගැටලු වශයෙන් ළමුන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලට බාධා පැමිණීම (58%), ජීවනෝපාය කටයුතුවල යෙදීමට අවහිරතා මතුවීම (20%), සමාජ සංස්කෘතික සම්බන්ධතා බිඳවැටීම (63%), නව නිවාස සඳහා ගෙවියයුතු මුදල් වාරික ගෙවීමට අපහසු බව අධ්‍යයනට ලක් කළ සියලුම ප්‍රතිචාරීන්ගේ අදහස විය. එසේම තමන්ගේ සිත්තක්කර ඔප්පු සහිත නිවාස සඳහා හෝ වන්දියක් කිසිවෙකුටත් නොලැබී තිබීම ආදී අහිතකර

¹ශාස්ත්‍රවේදී (විශේෂ) දේශපාලන විද්‍යා, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
² ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාවාර්ය, ආර්ථිකවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, damayanthi@kln.ac.lk

බලපෑම් රාශියක් අනාවරණය කරන ලදී. එසේම නියැදියෙන් 33% අනාවරණය කරනු ලැබුවේ නවපදිංචි කරවීම් කුලීන් තමන්ට නව සමාජ තත්ත්වයක් ලැබී ඇති හෙයින් එය යහපත් බලපෑමක් වන බවයි.

මූලාශ්‍රය : බලහත්කාර සංක්‍රමණය, නාගරික සංවර්ධනය, අඩු ආදායම්ලාභීන්, සිරිසර උයන නිවාස සංකීර්ණය, නිවාස අයිතිය